

ene eller paa den anden Maade ogsaa maa yde en Støtte til de private Skoler. Den Bestemmelse, der findes i Lovforslaget § 8, ville de private Skolebestyrere sikkert betakke sig for. Det er jo kun med Skoledirektionens Samtykke, at en Overenskomst kan ske. Kommunalbestyrelsen kan ikke en Gang i Overensstemmelse med Skolekommissionen gøre en saadan Afkord med de private Skolebestyrere, uden at Skoledirektionen skal give sit Samtykke. Det vil sikkert blive meget vanskeligt. Naar Regeringen, som det her foreslaas i Lovforslagets § 8, fordrer, at de private Skoler fuldtud skulle underkaste sig Lovforslagets Regler om Mulktering, Undervisningsstrang osv. er jeg sikker paa, at enhver privat Skolebestyrer meget vil betakke sig derfor. Det glædede mig at høre, at det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 4de Valgfreds (Scharling) var inde paa Skolepenge-systemet og anbefalede det, men jeg havde dog en Fornemmelse af, at han ikke var ganske i Overensstemmelse med de andre ærede Medlemmer, der have talt om dette Forhold, idet han mente, at Skolepenge-systemet skulde indrettes saaledes, at man skulde paalægge enhver Mand, der søger Skolen med sit Barn, at yde en vis Sum i Skolepenge, naar han havde Raad til det. Meningen med Skolepengene har været, at man skulde omsætte den faste Vot til en flydende, og at Pengene skulde følge Barnet, enten det gaar i en offentlig eller privat Skole. Jeg henviser i saa Henseende til den Betænkning, jeg var med til at underskrive i Samlingen 1879—80. Man vil der kunne finde min Mening, og jeg fastholder i et og alt den Opfattelse, jeg da var med til at gøre gældende. Endnu skal jeg gøre en Bemærkning. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for Ringløbing (S. C. Christensen) i, at, naar vi gaa til en Reform paa dette Omraade, maa vi tage en Bestemmelse med ind i Lovforslaget, hvorved det nuværende Mulktsystem afskaffes. Jeg tror, at alle Mennesker ere enige om, at det er urimeligt at fastholde et saa forældet System som det nuværende. Som Sogneraadmedlem og -formand kendte jeg ikke noget mere ydmygende og drilagtigt end den Bestemmelse, som en tidligere Minister traf i et provisorisk Cirkulære, hvorefter Sogneraadet hver Maaned skal sætte sig hen og ikende Mulkter. Jeg har været med til den Forhrydelse at eftergive en fattig Mand 6 Ore, men det kan nok være, vi vil paa Hovedet af Skolekommissionen derfor, og den vedkommende Provost stiftede os derom et Skriveri saa stort, at vi fortrøde, at vi ikke selv havde betalt de 6 Ore. Da vi vare 10—11 Medlemmer, kunne vi

nok have overkommet det. Jeg saa helst, om vi kunde blive enige om, hvad der er foreslaet af en tidligere Minister i det store Skolereformforslag i 1884—85. Den daværende Minister foreslog da, at man skulde indskrænke Mulkteringen til hvert Kvartal. Naar Kvartalet var omme, kunde Lærerne indsende Forsømmelseslisterne, og Skolekommissionen og Sogneraadet kunde i Fællesskab overveje, om der var særlig Anledning til at mulkttere, og dem, man mulktrede, skulde da være saadanne, der gjorde sig skyldige i grove Forsømmelser, og de skulde saa mulkteres derefter med Mulkter fra 2 til 25 Kr. En saadan Ordning, synes jeg, maatte være ret naturlig og praktisk, og noget i den Retning, synes jeg, man maatte kunne blive enig om.

Jeg anbefaler saaledes dette Lovforslag til at nyde velvillig Fremme. Jeg er fuldstændig enig i den Opfattelse, der nu er gjort gældende af saa mange, at de Votninger, der nu bydes Landets Lærere, for en stor Dels Vedkommende ere uanstændige, og naar man tager i Betragtning, hvor vigtig Læreren's Gerning er med Hensyn til Opdragelse og Oplæring af den oppvoksende Slægt, maa man lønne dem noget mere anstændigt end nu. Jeg er ogsaa enig i den Betragtning, at man maa komme til et mindre Antal Elever i Klassen. Jeg skal derfor med Glæde yde min Medvirksomhed til, at man kommer til en Forstaaelse om et praktisk Resultat, men jeg gaar ikke med til at beståre den Smule Ret, som Befolkningen nu har paa Ordningen af deres Skolevæsen; jeg gaar ikke med til at sige til Befolkningen: Vi ville nu tage $1\frac{1}{2}$ Million af eders Penge — thi hvad enten Pengene gaa af Statskassen eller af Kommunekassen, er det dog Befolkningens egne Penge — mere om Aaret end hidtil, og saa ville vi samtidig tage den Smule Ret, som I nu have, bort med det samme. Det er ikke den Vej, man skal gaa, naar man vil indrette sit Skolevæsen saaledes, at Befolkningen med større og større Interesse knytter sig til det. Det sker ikke ved, at man tager Ansvaret fra dem. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til at nyde velvillig Fremme, og jeg vil udtale, at jeg synes, det vilde være næsten for slegt, om Rigsdagen ikke kunde enes om at saa et rimeligt Resultat ud af denne Sag. Den er ikke større, end at vi kunne overveje den, men paa den anden Side er den saa betydningsfuld og vigtig, at jeg synes, at vi ikke bør stilles ad, uden at alle Lovgivningens Faktorer ere blevne enige om at tilvejebringe en Skolelov,